

Opleiding	Academische bachelor en master Beeldende kunsten campus Sint-Lucas Gent
KOPERA in jaar	2016-2017 (pilot)
Versie /datum	1 / 20-10-20
Aanpassing	nvt

KOPERA

Een panel van externe en 'kritische vrienden' bezocht de opleiding op verschillende momenten om in dialoog bij de 9 LUCA-kwaliteitskenmerken de good practices en verbetermogelijkheden te detecteren. Het panel kan ook ondersteunende suggesties geven. Als er een duidelijk verbeterpunt is, wordt dit apart aangegeven.

Voor een beschrijving van de kwaliteitsmethode KOPERA van LUCA School of Arts:

<https://www.luca-arts.be/nl/onderwijskwaliteit>

NB: In 2016-17 werd de kwaliteitsmethode van LUCA een eerste keer in een pilot voorafgaand aan de instellingsreview uitgetest. Na deze eerste ronde zijn een aantal zaken aangepast, waaronder:

- het toevoegen van een algemene eindwaardering door het panel
- de inrichting van de feedback per kenmerk
- de formulering van de kwaliteitskenmerken om bepaalde elementen zoals internationalisering en onderzoekgericht onderwijs meer te benadrukken (we nemen hieronder de meest actuele formulering op)
- de inrichting van een kennismakingsbezoek om het panel voorafgaand aan verdere gesprekken een goed beeld te geven van de opleiding en waarvoor zij staat en een uitleg te kunnen geven bij het opleidingsportfolio

Algemene waardering door het panel

Nvt bij KOPERA 2016-17

Belangrijkste realisaties van de opleiding

Kwaliteitskenmerk 1: Een geëxpliciteerd en duidelijk opleidingsprofiel

- De opleiding heeft een duidelijk geëxpliciteerd, ambitieus doch geloofwaardig opleidingsprofiel, waarin zij haar missie en visie op een heldere en inspirerende manier aangeeft, aansluitend bij de beleidslijnen van het ruimere LUCA-onderwijsbeleidsplan.

Kwaliteitskenmerk 2: Goed omschreven leerresultaten en vormingsdoelen

- De kernkwaliteiten en opleidings specifieke leerdoelen sluiten fraai aan bij (de klemtonen gelegd in) het opleidingsprofiel.
- De leerresultaten en vormingsdoelen sluiten ook goed aan bij de ontwikkelingen in het werkveld en de discipline en bij de (inter)nationale verwachtingen van de stakeholders.

Kwaliteitskenmerk 3: Een samenhangend en onderzoekgericht curriculum

- Curriculum met een duidelijke en samenhangende visie, met een weloverwogen keuze voor 9 ateliers als grondstof voor de praktijkontwikkeling van de studenten.

Kwaliteitskenmerk 4: Krachtige onderwijs-leeromgeving

- De directe koppeling van de masterthesis aan het masterproject, aangevuld met de mastersessies en masterseminaries, creëert een krachtige onderwijsleeromgeving in de master opleiding die goed aansluit bij de leer- en vormingsdoelen.
- Het is zeer positief te zien dat de opleiding ook andere mogelijkheden uitprobeert om studenten te betrekken bij het onderzoek (bv. S.H.O.T.s).

Kwaliteitskenmerk 5: Internationaal, grensverleggend en -doorbrekend onderwijs

- Verschillende initiatieven werden opgestart opdat studenten met hun werk naar buiten zouden treden.
- In de master worden de schotten tussen de disciplines volledig weggewerkt.
- Het panel merkt een grote collegialiteit op bij het Gentse docentenkorps. Dit zorgt voor een boeiende confrontatie van verschillende visies.

Kwaliteitskenmerk 6: Een toets- en evaluatiebeleid afgestemd op het eigene van kunstonderwijs

- De opleiding voorziet in een uitstekend en gevarieerd toets- en evaluatiebeleid en wordt hiervoor ook bijkomend ondersteund vanuit LUCA School of Arts ('Kwaliteitsvol evalueren binnen LUCA').
- De studenten ervaren het toets- en evaluatiebeleid bijna eenduidig positief.

Kwaliteitskenmerk 7: Adequate voorzieningen en intensieve begeleiding

- De studievoorzieningen en studie(traject)begeleiding zijn voldoende uitgebreid en zijn afgestemd op de onderwijsvisie. STUVO (studentenvoorzieningen) functioneert goed en is gemakkelijk bereikbaar.

Kwaliteitskenmerk 8: Inspirerende docenten

- Het panel waardeert het grote aantal docenten met een eigen artistieke of wetenschappelijke praktijk en ervaart bij vele docenten doceren vanuit een passie voor het vak als een zeer positief gegeven.

Kwaliteitskenmerk 9: Sterke kwaliteitscultuur

- Het panel spreekt zich positief uit over de zeer sterke en open participatiecultuur die binnen Sint Lucas BK Gent heerst en de belangrijke rol van het opleidingshoofd als inspirator en brugfiguur. Het beleidsplan en het bezoek aan de opleiding toont een sterke visie aan die door iedereen binnen de opleiding gedragen wordt.

De opleiding heeft ervoor gekozen om een extra kenmerk toe te voegen, omdat zij daarmee wilde beklemtonen dat zij de cultuur van vrij spreken (d.w.z. van participatie, dialoog en debat) zeer ter harte neemt:

Kwaliteitskenmerk 10: Participatie en betrokkenheid:

- De grote visibiliteit, de actieve werking, en de goede organisatie van de studentenparticipatieraad én de uitstekende verhouding tussen deze studentenraad en de opleidingsverantwoordelijken, verdienen alle lof. Het aanstellen van een studentenparticipatiecoach was duidelijke een groot succes, evenals de Salons waar studenten en docenten elkaar ontmoeten en spreken over de kwaliteit van opleidingsonderdelen.

Belangrijkste aandachtspunten van de opleiding

Kwaliteitskenmerk 1: Een geëxpliciteerd en duidelijk opleidingsprofiel

- In het opleidingsbeleidsplan wordt weliswaar kort ingegaan op de historische van Sint-Lucas Gent in relatie tot een aantal grote internationale artistieke stromingen, doch waar de opleiding momenteel voor staat ten opzichte van gelijkaardige opleidingen in binnen- en buitenland wordt niet gezegd. De opleiding geeft aan dat men bewust gekozen heeft voor het beklemtonen van een eigen inhoudelijk profiel, d.w.z. van welke positie men inneemt in het Vlaamse en internationale kunsteducatief landschap.

Kwaliteitskenmerk 2: Goed omschreven leerresultaten en vormingsdoelen

- De aansluiting qua formulering van leerresultaten van de bachelor op die van de master.
- Koppeling leerresultaten en vormingsdoelen aan opleidingsonderdelen.

Kwaliteitskenmerk 3: Een samenhangend en onderzoekgericht curriculum

- Studenten maken nog weinig gebruik van de mogelijkheden qua cross-over, flexibiliteit en kruisbestuivingen.
- Het curriculum wordt niet systematisch op vaste tijdstippen bevroegd bij externe stakeholders, maar er is een permanente kritische attitude bij de docenten die gevoed wordt door praktijk, onderzoek en maatschappij. Het panel stelt de vraag of een regelmatige en expliciete bevraging van het werkveld niet wenselijk is.

- De veelheid aan doelstellingen die de opleiding met de eindejaarstentoonstelling wil behalen vraagt om de nodige aandacht.

Kwaliteitskenmerk 4: Krachtige onderwijs-leeromgeving

- De omschrijving van dit punt in het opleidingsbeleidsplan is te summier en te generiek. Het panel kon uit de bezoeken aan de ateliers in uit de gesprekken met studenten wel afleiden dat er gevarieerde werkvormen aangewend worden, maar de omschrijving ervan in het plan laat niet toe om de werkvormen effectief af te toetsen als explicitering van de onderwijsvisie.

Kwaliteitskenmerk 5: Internationaal, grensverleggend en -doorbrekend onderwijs

- Het panel volgt de verzuchting van de docenten dat het LUCA-brede HR-beleid sterker moet inzetten op internationalisering (ihkv aanwerving, bevordering) en daar in de mate van het mogelijke middelen voor moet vrijmaken. Omwille van budgettaire besparingen is het aantal internationale juryleden ook sterk gedaald. Dit is betreurenswaardig

Kwaliteitskenmerk 6: Een toets- en evaluatiebeleid afgestemd op het eigene van kunstonderwijs

- Een aandachtspunt is welke vorm de feedback aan de student na de jury's aanneemt (bijv. ook in de vorm van een evaluatieformulier, zoals bij masterscriptie).

Kwaliteitskenmerk 7: Adequate voorzieningen en intensieve begeleiding

- De zoektocht naar een atelier of een vaste werkplek (ruimtegebrek) blijkt voor studenten vaak een zorg.

Kwaliteitskenmerk 8: Inspirerende docenten

- Het panel merkt op dat de ruimte voor ontwikkeling van persoonlijk werk bij docenten steeds kleiner wordt. Door bezuinigingen worden steeds meer lasten bij het onderwijzend personeel gelegd. Ook bij theorie docenten (met een traditioneel kritische, curatorische praktijk) wegen de academische criteria te veel door op de eigen activiteit in het veld.
- Het panel vraagt aandacht, naar aanleiding van enig ongenoegen onder studenten voor de man-vrouw-verdeling onder docenten in een bepaald atelier.

Kwaliteitskenmerk 9: Sterke kwaliteitscultuur

- Het panel merkt op dat de lange periode van hervormingen in het hoger onderwijs en de fusie met LUCA een hobbelig parcours vertoont met telkens weer nieuwe bewegingen die leiden tot een zekere 'hervormingsmoetheid', vooral bij de opleidingsverantwoordelijken.

Kwaliteitskenmerk 10: Participatie en betrokkenheid:

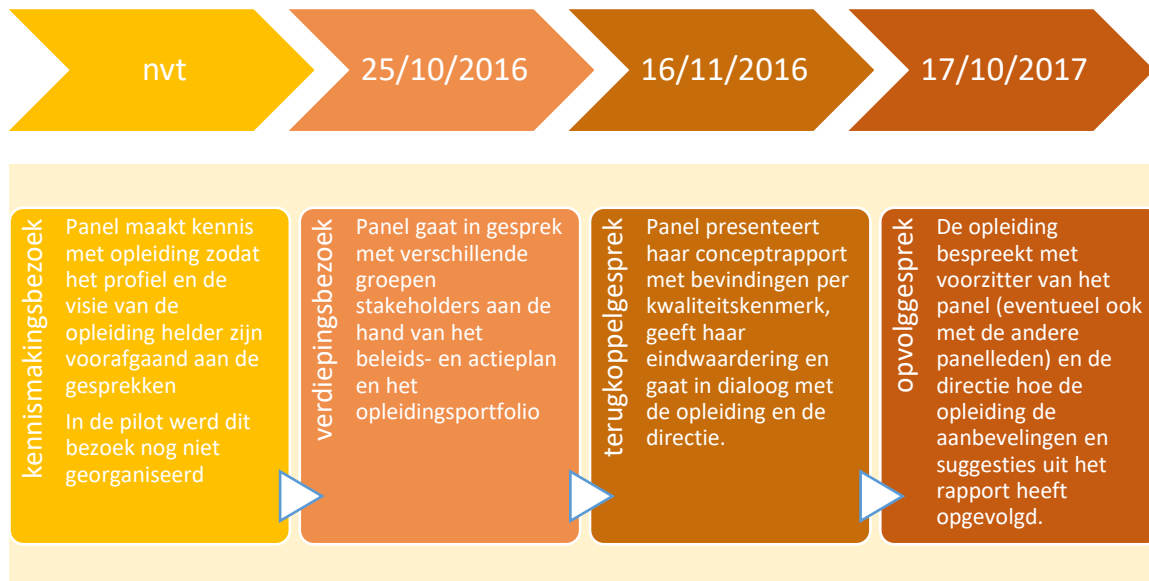
- Het panel heeft weinig informatie gekregen over de mate waarin de opleiding erin slaagt ook jongeren uit kansarme en allochtone milieus aan te trekken.

Hoe volgt de opleiding op?

Aandachtspunten worden opgenomen in het jaarlijks actieplan van de opleiding. Verbeterpunten worden opgenomen in een apart verbeterplan dat door de directie wordt opgevolgd.

In het opvolgesprek geeft het panel aan dat er op verhelderende wijze antwoord is gekomen op vraagtekens en onduidelijkheden. Zaken worden aangepakt in het 'klein buro', dat instaat voor de dagelijkse werking van de opleiding.

Verloop KOPERA-proces:

Panelleden

naam

expertise

Lieven Verschaffel

voorzitter

Lieven Verschaffel is een Belgische instructiepsycholoog, gespecialiseerd in de psychologie van het reken/wiskundeonderwijs. Na een loopbaan als onderzoeker van het Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek, werd hij in 2000 gewoon hoogleraar aan de Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen van de KU Leuven. Hij werkt samen met het Leuvens Centrum voor Instructiepsychologie en -technologie. Daarnaast verricht hij ook onderzoek op het terrein van de muzikale opvoeding, geschiedenis en vreemde talen. Lieven Verschaffel maakt deel uit van de redactie van een tiental wetenschappelijke tijdschriften voor onderwijspsychologie en wiskundendidactiek. Hij is sinds 2009 lid van de Koninklijke Vlaamse Academie van België voor Wetenschappen en Kunsten en sinds 2010 van de Academia Europaea. (bron: https://nl.wikipedia.org/wiki/Lieven_Verschaffel)

Helena Lemonnier

Oud-student

Helena Lemonnier is oud-student Beeldende kunsten en Audiovisuele kunsten van campus Sint-Lukas Brussel van LUCA, <http://www.helenalemonnier.com/>

Helena Kritis

werkveld

Helena Kritis is momenteel verantwoordelijk voor het beeldende kunst- en filmprogramma van het multidisciplinaire kunstencentrum Beursschouwburg in Brussel. Ze is vooral geïnteresseerd in de ondersteuning van artistieke praktijken op de lange termijn en coproduceert tot 7 projecten per jaar. Ze behaalde masterdiploma's Fotografie (2003, KASK School of Arts Gent) en Kunstgeschiedenis / Podiumkunsten (2006, Universiteit Gent). Tussen 2006 en 2008 werkte ze als assistent-curator in het M HKA en coördineerde ze de Documentaire Filmplatform ZONE. Ze is bestuurslid van het Courtisane filmfestival (Gent) en het onlangs gelanceerde cinefiele reflectieplatform Sabzian.be. Sinds 2015 is ze lid van de commissie voor beeldende kunst voor de Vlaamse overheid. In 2016 vervoegde ze ook de documentaire commissie voor het Vlaams Fonds voor de Film (VAF).

Bram Crevits -
onderwijsexpert

Bram Crevits doceerde grafiek, mediakunst, autonome vormgeving, nieuwe- en digitale media... aan het KASK in Gent. Hij startte zijn lesopdracht in het atelier grafiek van KASK, atelier waar hij ook had gestudeerd. Hij coördineerde jarenlang de master Grafisch Ontwerp en was nadien de succesvolle voorzitter van de vakgroep 'Design en Vormgeving'. In die rol wist hij zo diverse disciplines als textielontwerp en illustratie, mode en instrumentenbouw interdisciplinair op mekaar te betrekken. Hij was tegelijk zeer actief in artistiek onderzoek. Naast zijn werk aan het KASK was hij ook gastcurator bij iMAL, centrum voor digitale culturen en technologie en was hij bestuurslid bij verschillende organisaties (tekst gebaseerd op afscheidsbericht op KASK-Facebook na zijn overlijden).

Ine Rens
procesbegeleider &
waarnemer

Medewerker dienst Onderwijs & kwaliteit LUCA

Meer info?

Voor meer info over de inhoud van de opleiding:

<https://www.luca-arts.be/nl/campus-gent-sint-lucas> > Academische opleidingen

Voor het volledige rapport van het panel:

Contacteer hellen.vanberlo@luca-arts.be

Voor gedetailleerde info over alle opleidingsonderdelen:

http://onderwijsaanbod.luca-arts.be/opleidingen/n/CQ_51522823.htm

Voor cijfers over studierendement, hoe lang studenten erover doen om hun diploma te behalen, ...:

<https://data-onderwijs.vlaanderen.be/opleiding-in-cijfers/>